

TOPLANTI TUTANAĞI

Konu : Ölüm Nedeni İstatistiklerinin Kapsam ve Kalitesinin Artırılması

Yer : TÜİK 7. Kat Toplantı Salonu

Tarih/Saat : 05/12/2017 (14:00-17:00)

Gündem : 1- Toplantının amacı,
2- Mevcut durumun değerlendirilmesi,
3- Karşılaşılan sorunlar,
4- Çözüm önerileri

Toplantıda; Ölüm Nedeni İstatistiklerinin kapsam ve kalitesinin artırılması için yapılacak işbirliği ve yürütülecek çalışmalar gündeme alınmıştır.

Sosyal Sektör İstatistikleri Daire (SSİD) Başkanlığı, Sağlık ve Sosyal Koruma İstatistikleri Grubu tarafından Ölüm Nedeni İstatistikleri kapsamında adli süreçte ve kontrolör hekimde bekleyen formların ve belgelemedeki sorunların kaliteyi nasıl etkilediği, bunun yanı sıra Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) bünyesinde farklı birimler tarafından yayınlanan intihar ve trafik kazası istatistiklerinin ölüm nedenleri istatistikleri ile karşılaştırılmalı bir sunum gerçekleştirilmiştir.

Kapsam ile ilgili olarak;

- i. Adli süreci devam eden formların sisteme geç aktarılması veya hiç aktarılmaması,
- ii. Kontrolör hekimlerde bekleyen formların sisteme aktarılmaması,
- iii. Bazı vakaların defin izninin muhtarlar tarafından veriliyor olması ve bunlara ilişkin ölüm belgesi düzenlenmemesi,
- iv. TÜİK veri tabanında birden fazla görülen mükerrer kayıtların olması gibi sorunlara değinilmiştir.

Kalite ile ilgili olarak;

- v. Adli olaylar için, hekimler tarafından ilk formun oluşturulma aşamasında, ölüm nedeni kısmına “araştırma aşamasında”, “adli süreç”, “tetkik” vb. yazılan formların daha sonra adli süreç sona erdiğinde ölüm nedeni kısmının değiştirilmemesi,
- vi. Ölümün şekli kutucuğu "adli olay" işaretli iken "adli sonuç" kutucuğunun çoğunlukla “araştırma aşamasında” işaretlenmesi,
- vii. Bebek ölümü ve ölü doğumlarda anne yaşı, gebelik süresi, doğum ağırlığı ve doğum sırası kutucuklarının boş veya hatalı doldurulması,
- viii. Bebek ölümü ve ölü doğum kutucuklarının olduğu alana, doğum ağırlığı ve gebelik süresi gibi değişkenlerin analizi için yararlı olan "düşük" kutucuğunun konması,

- ix. Belgelemede hekim tarafından yeterli ayrıntıda bilgi yazılmaması nedeniyle altta yatan nedenin 4.basamağının 9 olarak kodlanması veya kötü tanımlanmış hastalıkların (R grubu kodlar vb.) sıklığının artması,
- x. Ölüm Bildirim Sistemi (ÖBS) veri girişinde yer alan bazı değişkenlerin (medeni durum, eğitim durumu vb.) kalite sorunu nedeniyle TÜİK tarafından kullanılamaması,
- xi. Hekimlerin belgeleme yaparken “kod” modunu kullanması durumunda, tekil bir hastalık yerine hastalık grubunun seçilmesi, (Hipertansif hastalıklar I10-I15, Diyabetes Mellitus E10-E14 vb.)
- xii. Formda ölüme neden olan hastalık sıralamasının sıralamaya uygun yazılmaması nedeniyle altta yatan nedenin gerçekte olması gereken hastalık kodundan farklı bir altta yatan neden çıkması, konuları değerlendirilmiştir.

Anne ve bebek ölümleri için, Sağlık Bakanlığı Komisyon Kararlarının 2017 yılı için;

En geç 2018 Şubat ayında TÜİK’e gönderilmesi, istenmiştir.

2018 yılı için ise

- xiii. Kontrolör hekim tarafından form onaylanmadan (TÜİK’e aktarılmadan) önce ÖBS’ye direk işlenmesi ya da ayrı bir değişken olarak eklenmesi, talep edilmiştir.

Çözüm Önerileri

- xiv. Hekimlere Uluslararası Hastalık Sınıflaması (UHS10- ICD10) kodlama eğitimi verilmesi ve bilgilendirme toplantılarının yapılmasının ve bu toplantılardan TÜİK’in de haberdar edilmesinin kalitenin ve kapsamın artırılmasında yararlı olacağına,
- xv. Ölüm Bildirim Sistemi (ÖBS) konusunda Sağlık Bakanlığı bünyesinde oluşturulmuş olan ihtisas kurulunda TÜİK tarafından kalitesi nedeniyle kullanılamayan “eğitim durumu”, “medeni durum” ve “meslek durumu” değişkenlerinin veri girişinden kaldırılması konusunun gündeme alınmasına, “eğitim durumu” değişkeninin veri girişinden kaldırılamaması durumunda ise TÜİK’in uygulamış olduğu standart sınıflamaya uyulmasına, (0-Bir okul bitirmedi, 1- İlkokul, 2- İlköğretim/Ortaokul veya mesleki ortaokul, 3- Lise veya mesleki lise, 4- 2 veya 3 yıllık yüksekokul, 5- 4 yıllık yüksekokul veya fakülte, 6- Yüksek lisans (5veya 6 yıllık fakülteler dahil, 7- Doktora),
- xvi. Bebek ölümleri ve anne ölümleriyle ilgili komisyon kararlarının 2017 yılı verisi için Sağlık Bakanlığı tarafından en geç Mart ayı içerisinde TÜİK’e gönderilmesine (TÜİK tarafından Şubat ayında gönderilmesi talep edilmektedir),
- xvii. 2018 yılında bebek ve anne ölümleri için Komisyon kararlarının ÖBS'ye işlenmesine,
- xviii. Bebek ölümlerinde yer alan değişkenlerin tamamlanması için (anne yaşı, bebek ağırlığı, doğum sırası, gebelik süresi vb.) kurulacak Doğum Bildirim Sisteminden yararlanılmasına,
- xix. TÜİK Bölge Müdürlükleri tarafından adli süreci devam eden ve kontrolör hekimde bekleyen formların sisteme aktarılmasını sağlayabilmek amacıyla takip edilmesine,

- xx. 2014-2017 yıllarına ait ÖBS’de yer alan adli süreçte bekleyen formların listesinin Ankara Adli Tıp Kurumu Başkanlığı’na gönderilmesine,
- xxi. Adli Tıp Kurumunda görevde iken istifa eden, emekli olan, yeri değiştirilen ve görevden ayrılan hekimlerin sorumluluğunda olan formların takip edilebilmesi için ÖBS’ ye bir buton eklenmesine,
- xxii. Ölüm nedenlerinde hastalık sürelerinin bazı hastalıklar için kodlamada ve altta yatan nedeni bulmada gerekli olmasından dolayı sistemde kalmasına, ancak hekimlerin işini kolaylaştıracak şekilde Sağlık Bakanlığı tarafından bununla ilgili edit çalışmalarının yapılmasına,
- xxiii. Ölüm formunda “araştırma aşamasında” veya “bilinmeyen” işaretli olduğunda kaza kodlanan formların TÜİK tarafından kodlama yapılırken ayrıntılı olarak incelenmesinin yararlı olacağına,
- xxiv. Özellikle yabancı uyruklular için ikametgah, nüfusa kayıtlı olunan il (ikamet ülkesi, ili, ilçesi vb.) bilgilerinin yer aldığı değişkenlerin kalite sıkıntısının giderilmesi için çalışmalar yapılmasına,
karar verilmiştir.

S.NO	ADI VE SOYADI	KURUMU	DAİRESİ/GRUBU	GÖREVİ	E-POSTA
1.	Mehmet GÜNAL	TÜİK	SSİD-SSKİG	TÜİK Uzmanı	mehmet.gunal@tuik.gov.tr
2.	Bulent DEĞİRMENCİ	Adli Tıp Kurumu	Ankara Adli Tıp Kurumu Başkanlığı	Uzman Doktor	bulent_degirmenci@hotmail.com
3.	Başak TEZEL	HSGM	ÇESDB	Daire Başkanı	basak.tezel@saglik.gov.tr
4.	Meral ESEN	HSGM		Hemşire	meral.esen@saglik.gov.tr
5.	Ş. Seçil SİS	HSGM		Uzman Analist	secil.sis@saglik.gov.tr
6.	Şenay BENZEK	HSGM		Hemşire	senay.benzek@saglik.gov.tr
7.	Harun FİDANCI	SBSGM	HSBDB	Sağ. Eğt	harun.fidanci@saglik.gov.tr
8.	Oğuzhan YILDIZ	SBSGM	Klinik Sistemler	Sağlık Memuru	oguzhan.yildiz@saglik.gov.tr
9.	Gökhan ÖKSÜZ		HSBDB	Koordinatör	destek@dogrubilgi.com
10.	Barış ÖKMEN		HSBDB	Proje Yöneticisi	destek@dogrubilgi.com
11.	Özgür HEMDİL	TÜİK	ÇEUİD-EUİG	TÜİK Uzmanı	ozgur.hemdil@tuik.gov.tr
12.	Hakan SEYİTOĞLU	TÜİK	Resmi İstatistik G.	Programcı	hakanseytoglu@tuik.gov.tr
13.	Yeşim YAHYA	TÜİK	DEİD-HTCİG	İstatistikçi	yesim.kose@tuik.gov.tr
14.	Dilek GÜDER	TÜİK	DEİD-HTCİG	İstatistikçi	dilek.guder@tuik.gov.tr
15.	Nevin UYSAL	TÜİK	DEİD-HTCİG	TÜİK Uzmanı	nevin.uyosal@tuik.gov.tr
16.	Nurhan ALTUNKAYNAK	TÜİK	SSİD-SSKİG	V.H.K.İ.	nurhan.altunkaynak@tuik.gov.tr
17.	Dilek TOPAL	TÜİK	SSİD-SSKİG	G. Memur	dilek.topal@tuik.gov.tr
18.	Zübeyde TURAN	TÜİK	SSİD-SSKİG	V.H.K.İ.	zubeyde.turan@tuik.gov.tr
19.	Senem ARSLAN	TÜİK	SSİD-SSKİG	G. Memur	senem.arслан@tuik.gov.tr
20.	Gönül SERİN	TÜİK	SSİD-SSKİG	İstatistikçi	gonul.serin@tuik.gov.tr
21.	Ece CENGİZ KÜÇÜK	TÜİK	SSİD-SSKİG	TÜİK Uzm. Yrd.	ece.cengiz@tuik.gov.tr